fælde er at undgå visse problemer i forbindelse med beregningen af udligningsafgiften, og disse problemer kan pr. definition ikke opstå i det andet tilfælde, hvorfor der foreligger to forskellige situationer.

3. Da told ikke er et område, der henhører under de fælles markedsordninger, er fastsættelsen heraf ikke bundet af de kriterier og beregningsmetoder, som anvendes ved fastsættelsen af landbrugspriserne.

I sag 283/73

angående en anmodning, som Finanzgericht Rheinland-Pfalz i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

FIRMA A. RACKE, Bingen,

mod

HAUPTZOLLAMT MAINZ,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende gyldigheden af Rådets forordning (EØF) nr. 1167/76 af 17. maj 1976 om ændring af bilag IV til forordning (EØF) nr. 816/70 om supplerende regler for den fælles markedsordning for vin, og af den fælles toldtarif for så vidt angår den vekselkurs, der skal anvendes for told på visse typer vin (EFT L 135, s. 42), og af artikel 2 i forordning (EØF) nr. 2842/76 af 23. november 1976 om ændring af bilag IV i forordning (EØF) nr. 816/70 om supplerende regler for den fælles markedsordning for vin og af den fælles toldafgift for så vidt angår de vekselkurser, der skal anvendes for toldsatser for visse vine (EFT L 327, s. 2),

har

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af afdelingsformanden G. Bosco, dommerne T. Koopmans og R. Joliet,

generaladvokat: P. VerLoren van Themaat
justitssekretær: P. Heim

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt de indlæg, der er indgivet i medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og skriftveksling

I august og oktober 1976 anmeldte firmaet Racke, at det i hhv. juli og september 1976 fra sit toldlager med henblik på overgang til fri omsætning havde udtaget i alt 217 507 liter tokayerlikørvin henhørende under pos. 22.05 C III b) 2 i den fælles toldtarif (FTT), som var importeret fra tredjeland.

Den autonome toldsats, der fandt anvendelse på denne vin, 12 RE pr. hl, blev af det kompetente toldkontor Hauptzollamt Main omregnet til DM i henhold til reglen under punkt C 3 i de almindelige bestemmelser til den fælles toldtarif (i den heraf på daværende tidspunkt gældende affattelse), som bestemte, at der ved omregningen skulle anvendes de parikurser for de nationale valuater, som var meddelt Den internationale Valutafond og godkendt af denne.

Ifølge forordning nr. 1167/76, som trådte i kraft den 24. maj 1976, skulle omregningen for visse andre vine, som henhører under samme position som tokayer, imidlertid ske på grundlag af de repræsentative kurser, dvs. i henhold til de omregningsregler, som gælder inden for den fælles landbrugspolitik.

Først ved Rådets forordning nr. 2842/76 af 23. november 1976 blev denne bestemmelse udstrakt til også at gælde for tokayer. Omregnedes tolden i henhold til den almindelige omregningsregel under punkt C 3 i FTT, udgjorde den 43,92 DM pr. hl, men 42,94 DM pr. hl, såfremt omregningen af tolden for de af sagsøgeren importerede mængder blev foretaget i henhold til omregningen efter de repræsentative kurser.

Firmaet Racke anlagde herefter sag ved Finanzgericht Rheinland-Pfalz, hvorunder det anfægtede lovligheden af at anvende den almindelige bestemmelse under punkt C 3 i FTT ved omregningen af tolden til national valuta. Firmaet påberåbte sig under sagen følgende til støtte herfor:

— at forordning nr. 1167/76 var utilstrækkeligt begrundet;

— at forordningen var i strid med EØF-traktatens artikel 40, stk. 3, 2. og 3. afsnit;

— at retsstridigheden af forordning nr. 1167/76 automatisk indebar, at også artikel 2 i forordning nr. 2842/76 måtte anses for retsstridig, fordi bestemmelsen ikke lod forordning nr. 2842/76 få tilbagevirkende gyldighed fra ikrafttrædelsen af forordning nr. 1167/76.

Finanzgericht forkastede anbringendet om, at forordningen var utilstrækkelig begrundet, men var med hensyn til det andet anbringende i tvivl om, om det skøn, der normalt tilkommer EF-institutionerne ved gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, ikke ville blive

væsentlig begrænset, såfremt det fra begyndelsen skulle være åbenbart, at anvendelsen af to forskellige valutakurser nødvendigvis måtte medføre en konkurrencefordrejning mellem de importerede vine.

Finanzgericht har derfor ved kendelse af 24. november 1983 forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1. Er forordning (EØF) nr. 1167/76 af 17. maj 1976 (EFT L 135 af 24. 5. 1976, s. 42) i strid med EØF-traktatens artikel 40, stk. 3, 2. og 3. afsnit, for så vidt den undtager tokayer under pos. 22.05 C III b) 2 i den fælles toldtarif fra anvendelsen af de repræsentative kurser, der gælder ved omregningen til national valuta (i dette tilfælde DM) af den i regningsenheder udtrykte toldsats, og for så vidt forordningen opretholder reglen under punkt C 3 i de almindelige bestemmelser i bilaget til forordning (EØF) nr. 950/68 af 28. 6. 1968, I. del, afsnit I (EFT 1968 I, s. 265)?

2. Hvilke virkninger har dette i bekræftende fald for anvendeligheden af artikel 2 i forordning (EØF) nr. 2842/76 af 23. november 1976 (EFT L 327 af 26. 11. 1976, s. 2)? Kan i særdeleshed den enkelte borger i Fællesskabet forlange, at denne forordning anvendes med tilbagevirkende gyldighed fra tidspunktet for ikrafttrædelsen af forordning (EØF) nr. 1167/77?«

Forelæggelseskendelsen er registreret på Domstolens justitskontor den 20. december 1983.

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der afgivet skriftlige indlæg af firmaet Racke ved advokat Nehm, advokatfirmaet Ehle, Feldmann & Schiller, Köln, af Rådet for De europæiske Fællesskaber ved Arthur Brautigam, Kommissionens juridiske tjeneste, som befuldmægtiget, og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved Jörn Sack, Kommissionens juridiske tjeneste, som befuldmægtiget.

På grundlag af den referende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse. Domstolen har endvidere i medfør af procesreglementets artikel 95, stk. 1, besluttet at henvise sagen til første afdeling.

II — Retsforskrifterne

Rådets forordning (EØF) nr. 816/70 af 28. april 1970 om supplerende regler for den fælles markedsordning for vin (EFT 1970 I, s. 212) bestemmer, at der kan fastsættes en udligningsafgift, såfremt anvendelsen af de toldafgifter, som er fastsat i den fælles toldtarif, ikke er tilstrækkelige til at sikre beskyttelsen af Fællesskabets vine i forhold til de vine, som er importeret fra tredjelande. Ifølge denne forordnings artikel 9, stk. 3, kan det besluttes helt eller delvis at undlade opkrævelsen af udligningsafgiften i forbindelse med import af visse kvalitetsvine fra tredjelande. Ved forordning (EØF) nr. 1019/70 af 29. maj 1970 om gennemførelsesbestemmelserne til bestemmelse af tilbudsprisen franko grænse og fastsættelsen af udligningsafgiften inden for vinsektoren (EFT 1970 I, s. 263), undtog

Kommissionen visse kvalitetsvine, herunder tokayer, fra udligningsafgiften. Som det fremgår af forordningens sjette betragtning var begrundelsen herfor, at det som følge af den høje pris på disse vine ikke var nødvendigt at anvende udligningsafgiften. Endvidere blev der ved Rådets forordning (EØF) nr. 2605/75 af 29. september 1975 om fastsættelse af særlige regler for indførsel af produkter fra vinsektoren med oprindelse i visse tredjelande (EFT L 256, s. 2) fastsat visse regler for anvendelse af ordningen med referencepriser ved import af vine fra en række tredjelande, som har fået toldpræferencer. Ifølge denne forordning ydes der ingen toldpræference, og der kan opkræves udligningsafgift, når tildbudsprisen på disse vine er lavere end referenceprisen franko grænse. Denne ordning medførte visse praktiske vanskeligheder i forbindelse med anvendelsen af forordning nr. 2506/75, fordi den i medfør af forordning nr. 816/70 fastsatte referencepris blev omregnet til de forskellige medlemsstaters nationale valutaer på grundlag af de repræsentative kurser, mens tolden skulle omregnes til national valuta på grundlag af de parikurser, som er nævnt i de almindelige bestemmelser til den fælles toldtarif under punkt C 3.

For at overvinde de hermed forbundne vanskeligheder udstedte Rådet forordning (EØF) nr. 1167/76 af 17. maj 1976 om ændring af bilag IV til forordning (EØF) nr. 816/70 om supplerende regler for den fælles markedsordning for vin, og af den fælles toldtarif for så vidt angår den vekselkurs, der skal anvendes for told på visse typer vin (EFT L 135, s. 42), ifølge hvis betragtninger der på referencepriserne og toldafgifterne »bør [anvendes] den samme regel ... ved omregning til nationale valutaer«, og i henhold til hvis bilag der skal anvendes repræsentative kurser ved omregningen af de toldafgifter, som er fastsat i regningsenheder, for så vidt angår alle de vine, der henhører under pos. 22.05 C, bortset fra portvin, madeira, sherry, tokayer og Moscatel de Setúbal.

Endelig blev reglen om, at omregningen skulle foretages på grundlag af de repræsentative kurser, udstrakt til alle vine henhørende under pos. 22.05, C, herunder hedvine af kvalitet, gennem udstedelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 2842/76 af 23. november 1976 om ændring af bilag IV i forordning (EØF) nr. 816/70 om supplerende regler for den fælles markedsordning for vin og af den fælles toldafgift for så vidt angår de vekselkurser, der skal anvendes for toldsatser for visse vine.

III — Parternes indlæg

Det første spørgsmål

Ifølge firmaet *Racke* er forordning nr. 1167/76 i strid med forbudet mod forskelsbehandling i EØF-traktatens artikel 40, stk. 3, fordi den behandler ens situationer forskelligt, uden at dette objektivt set er berettiget, og derved fremkalder en mærkbar forstyrrelse af konkurrencen.

Tokayer er i direkte konkurrence med andre hedvine henhørende under pos. 22.05 C i FTT, hvorpå den repræsentative kurs finder anvendelse, og kan

substituere, hhv. substitueres af disse vine. Der er forskelle i vinenes smag, men ikke i funktion, idet alle de vine, som henhører under nævnte position, er klassificeret på samme måde, nemlig under aperitiffer, når de er tørre, og under dessertvine, når de er søde.

Racke har anført, at der i øvrigt ikke findes nogen saglig grund til at undtage tokayer fra anvendelsen af den repræsentative vekselkurs. Fællesskabslovgivers hensigt med forordning nr. 1167/76 var at bringe de tekniske vanskeligheder af vejen, der var opstået i forbindelse med forhøjelsen af referenceprisen for den fælles markedsordning for vin. Da tokayer imidlertid blev undtaget fra den fælles markedsordning ved udstedelsen af forordning nr. 1019/70, ville anvendelsen af den repræsentative kurs på tokayer imidlertid under ingen omstændigheder have kunnet bringe gennemførelsen af formålene med forordning nr. 1167/76 i fare.

Efter firmaet Racke's opfattelse kan der ikke herske nogen som helst tvivl om, at inden for den periode, hvor forordning nr. 1167/76 fandt anvendelse, bevirkede de uens vekselkurser, at der opstod diskriminerende konkurrencefordrejninger til skade for tokayer. Dette bekræftes af den omstændighed, at forordning nr. 2842/76 blev sat i kraft knap et halvt år efter ikrafttrædelsen af forordning nr. 1167/76. Firmaet Racke fremhæver i den forbindelse, at det i den fjerde betragtning til fororodning nr. 2842/76 af Rådet selv anføres, at »anvendelse af to forskellige valutakurser for vine henhørende under pos. 22.05 C i den fælles toldtarif kan føre til fordrejninger i konkurrencen mellem indførte vine« og at »dette forhold bør afhjælpes så hurtigt som muligt«. Ifølge sagsøgeren i hovedsagen må det første spørgsmål derfor besvares bekræftende.

Rådet har først anført, at der ikke findes nogen almindelig retsgrundsætning i EF-retten, der forpligter Fællesskabet til — til gunst for Fællesskabets importører — altid at behandle indførsler fra tredjelande ens. EØF-traktaten forbyder ganske vist enhver form for forskelsbehandling af Fællesskabets producenter eller forbrugere, jfr. herved artikel 40, stk. 3, 2. afsnit, men Rådet mener ikke, at importørerne henhører direkte under nogen af disse grupper.

Under alle omstændigheder foreligger der ingen tilsidesættelse af forbudet mod forskelsbehandling, medmindre ens situationer behandles forskelligt, uden at dette er objektivt berettiget, hvorfor man i denne sag først må se på, om alle vinprodukter henhørende under pos. 22.05 C befinder sig i samme situation ved anvendelsen af den fælles toldtarif, og i bekræftende fald om den ved forordning nr. 1167/76 hidførte forskel i behandlingen er objektivt berettiget.

Efter Rådets opfattelse er det tvivlsomt, om der i det foreliggende tilfælde kan antages at foreligge den samme situation. Produkterne under pos. 22.05 C kan opdeles i almindelige vine (pos. C I og C II) med et alkoholindhold på under hhv. 13° og 15°, hedvine (pos. C III og C IV) med et alkoholindhold på mellem 15 og 20°, der igen kan underopdeles i kvalitetshedvine (portvin, madeira, sherry, tokayer og Moscatel de Setúbal) og andre hedvine, samt endelig vine med et alkoholindhold på over 22° (pos. C V). Det kan næppe antages, at gennemsnitsforbrugeren anser de almindelige vine eller vinene med et alkoholindhold på over 22° for at være produkter med samme kendetegn og samme egenskaber som kvalitetshedvinene portvin, sherry eller tokayer.

Derfor bør man efter Rådets opfattelse koncentrere meningsudvekslingen om hedvinene, dvs. produkter, der fra et forbrugersynspunkt må være substituerbare. Selv i dette tilfælde er der tale om importerede hedvine, som på grund af deres kvalitets- og prisforskel normalt vil have andre afsætningsmarkeder og derfor som regel ikke vil være i direkte konkurrence med hinanden. Man må derfor konkludere, at de pågældende produkter ikke reelt befinder sig i en sammenlignelig situation, og at der derfor ikke er udøvet nogen forskelsbehandling i fællesskabsrettens forstand.

Under alle omstændigheder gælder der ikke ifølge den fælles toldtarif og basisforordningen for vin den samme beskyttelsesordning over for indførslen af kvalitetshedvine på den ene side og andre vine henhørende under pos. 22.05 C på den anden side. For kvalitetshedvine, såsom tokayer, kan der nemlig ikke, i modsætning til alle de øvrige vine, som henhører under nævnte position, opkræves nogen udligningsafgift. Endnu væsentligere er det imidlertid, at toldsatsen for kvalitetshedvine stadig er lavere end i særdeleshed toldsatsen for de øvrige hedvine.

Heraf kan man ifølge Rådet slutte, at der findes objektive forskelle i den importordning, der gælder for de omhandlede produkter, som objektivt viser berettigelsen af den påtalte forskel i behandlingen. I den forbindelse må man navnlig betænke, at den ved forordning nr. 1167/76 indførte ændring vedrørende omregningen af den i RE fastsatte toldsats udelukkende var begrundet i, at ordningen for referencepriserne ellers ikke kunne bringes til at fungere efter hensigten over for visse vine fra tredjelande, som var indrømmet toldpræferencer. Dette var imidlertid ikke tilfældet med de dyrere produkter, såsom kvalitetshedvinene, for hvilke der ikke kan opkræves nogen udligningsafgift.

Kommissionen har gjort gældende, at det første spørgsmål indeholder to selvstændige led, som bør behandles hver for sig, nemlig for det første, om forordning nr. 1167/76 er i strid med forbudet mod forskelsbehandling i EØF-traktatens artikel 40, stk. 3, 2. afsnit, og for det andet, om forordningen er forenelig med de i artikel 40, stk. 3, 3. afsnit, indeholdte principper om en fælles prispolitik og ensartede beregningsmetoder.

Hvad angår spørgsmålets første led er der ingen væsentlig forskel på Kommissionens indlæg og det indlæg fra Rådet, som er refereret ovenfor. Kommissionen finder desuden, at man ikke kan tale om forskelsbehandling, når forskellen mellem de to omregningskurser er meget ringe, således som det er tilfældet i den foreliggende sag, og når den praktiske virkning af den muligvis diskriminerende foranstaltning næppe er mærkbar. Kommissionen bemærker endvidere, at anvendelsen af den »grønne kurs« udelukkende var fordelagtigere for importørerne i de lande, hvis valuta var blevet revalueret. Selv om det måtte forudsættes, at anvendelsen af to forskellige vekselkurser forvoldte vanskeligheder og måske fremkaldte konkurrencefordrejninger, kan anvendelsen heraf dog ikke antages generelt inden for Fællesskabet at have stillet de pågældende vinimportører i en ufordelagtigere situation. Virkningen heraf var nemlig ikke altid til ugunst for importørerne, hvorfor anvendelsen af to kurser ikke kan anses for at være diskriminerende i alle tilfælde.

Hvad derimod angår den påståede overtrædelse af traktatens artikel 40, stk. 3,

3. afsnit, anfører Kommissionen, at denne bestemmelse ligesom de øvrige bestemmelser i artikel 40 kun vedrører de særlige mekanismer i de fælles landbrugsordninger, og fastlæggelse og beregning af told sker således i henhold til metoder, som er grundlæggende forskellige fra den metode, der anvendes ved fastsættelsen af priser og afgifter inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik. Ellers ville der foreligge en krænkelse af princippet om toldrettens grundlæggende ensartethed. Ej heller udelukker artikel 40 muligheden af at foretage sagligt begrundede undtagelser for bestemte varer inden for en produktgruppe. Kommissionen henviser i den forbindelse til den bestående forskel i reglerne vedrørende kvalitetshedvine og øvrige vine, som Kommissionen allerede tidligere i sit indlæg har påberåbt sig til støtte for den opfattelse, at der ikke foreligger en retsstridig forskelsbehandling i artikel 40, stk. 3, 2. afsnit's forstand.

Det andet spørgsmål

Firmaet *Racke* finder besvarelsen af det andet spørgsmål ufornødent, selv om det første spørgsmål besvares bekræftende. Allerede som følge af forordning nr. 1167/76's ugyldighed mener Racke at have et retskrav på at blive stillet, som om forordningen havde bestemt, at de repræsentative kurser også fandt anvendelse på tokayer. Antog man nemlig ikke dette, ville sagsøgeren ikke kunne kræve de repræsentative vekselkurser anvendt, såfremt fællesskabslovgiver havde undladt senere at udstede forordning nr. 2842/76.

Ønsker man imidlertid at besvare det andet spørgsmål, er problemet i virkeligheden ikke, om en privat kan kræve, at en forordning som nr. 2842/76 anvendes med tilbagevirkende gyldighed, men om forordning nr. 2842/76 er ugyldig, fordi den ikke er udstyret med tilbagevirkende gyldighed. For at nå sit erklærede formål, som var hurtigst muligt at bringe de konkurrencefordrejninger til ophør, som var opstået som følge af forordning nr. 1167/76, burde forordning nr. 2842/76 nemlig have været anvendt med tilbagevirkende gyldighed fra tidspunktet for ikrafttrædelsen af forordning nr. 1167/76. I det foreliggende tilfælde ville retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, der som hovedregel er til hinder for at anvende en fælleskabsforordning med tilbagevirkende gyldighed, utvivlsomt ikke have stået i vejen for at anvende de »grønne kurser« med tilbagevirkende gyldighed, hvilket ville have bragt de pågældende importører tilbage i den konkurrencestilling, som de tidligere indtog. Da Rådet ikke straks fra begyndelsen af opfyldte sin forpligtelse til at bringe konkurrencefordrejningerne som følge af forordning nr. 1167/76 til ophør, er forordning nr. 2842/76 ligeledes ugyldig som værende i strid med forbudet mod forskelsbehandling.

Efter *Rådets* opfattelse fremgår det af retspraksis, at den ændring af bestemmelserne for hedvine, som blev indført ved forordning nr. 2842/76, kun kan have tilbagevirkende gyldighed, såfremt det udtrykkeligt fremgår af forordningen, at dette har været fællesskabslovgivers hensigt. Dette er imidlertid ikke tilfældet i den foreliggende situation.

Bortset herfra finder Rådet det ikke godtgjort, at det allerede på tidspunktet for vedtagelsen af forordning nr. 1167/76 var åbenbart, at anvendelsen af to forskellige vekselkurser nødvendigvis måtte fremkalde væsentlige konkurrencefordrejninger i handelen med de pågældende importerede vine. Dels var forskellen i de beløb, der skulle erlægges i told under anvendelse af den ene eller

den anden vekselkurs, nemlig ubetydelig, og dels var de pågældende produkter undergivet forskellige toldsatser, hvoraf den laveste sats fandt anvendelse på kvalitetsvine såsom tokayer. Endelig var det på tidspunktet for vedtagelsen af forordning nr. 1167/76 umuligt at forudse risikoen for konkurrencefordrejninger; dette kunne først erkendes i forbindelse med den praktiske anvendelse af forordningen, hvorfor det var ufornødent at udstyre forordning nr. 2842/76 med tilbagevirkende gyldighed.

Også *Kommissionen* finder det overflødigt at gå nærmere ind på det andet spørgsmål. Subsidiært anfører den dog, at såfremt forordning nr. 1167/76 må anses for ugyldig i dennes oprindelige version, har alene Fællesskabets kompetente institutioner beføjelse til at træffe bestemmelser med henblik på en regulering af forholdene. De bestående konkurrencefordrejninger vil ikke efter Kommissionens opfattelse blive bragt til ophør, såfremt man her indskrænker sig til blot at anvende de »grønne kurser« med tilbagevirkende gyldighed.

IV — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 21. juni 1984 er der afgivet mundtlige indlæg af firmaet Racke ved advokat Nehm, af Rådet for De europæiske Fællesskaber ved A. Brautigam, og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved J. Sack.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 27. september 1984.

Præmisser

1 Ved kendelse af 24. november 1983, indgået til Domstolen den 20. december s.å., har Finanzgericht Rheinland-Pfalz i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt to præjudicielle spørgsmål dels vedrørende gyldigheden af Rådets forordning nr. 1167/76 af 17. maj 1976 (EFT L 135, s. 42), dels vedrørende muligheden af at anerkende en tilbagevirkende gyldighed for Rådets forordning nr. 2842/76 af 23. november 1976 (EFT L 327, s. 2).

2 Spørgsmålene er rejst under en tvist mellem firmaet Racke, Bingen, og Hauptzollamt Mainz vedrørende beregningen af told ved import af hedvinen tokayer henhørende under pos. 22.05 C III b) 2 i den fælles toldtarif (FTT).

3 Under sagen ved Finanzgericht har firmaet Racke gjort gældende, at forordning nr. 1167/76 er ugyldig i det omfang, den undlader at udstække bestem-

melsen om, at tolden skal omregnes til national valuta på grundlag af de repræsentative kurser, til også at gælde for tokayer, således som det er tilfældet med de øvrige vine, der henhører under pos. 22.05.

4 Som begrundelse for anmodningen om en præjudiciel afgørelse har Finanzgericht anført, at den er i tvivl om, hvorvidt der også tilkommer EF-institutionerne en skønsmæssig beføjelse i det tilfælde, hvor det er åbenbart, at anvendelsen af to forskellige vekselkurser nødvendigvis vil medføre konkurrencefordrejninger.

Det første spørgsmål

5 Det første spørgsmål er således affattet:

»Er forordning (EØF) nr. 1167/76 af 17. maj 1976 (EFT L 235 af 24. 5. 1976, s. 42) i strid med EØF-traktatens artikel 40, stk. 3, 2. og 3. afsnit, for så vidt den undtager tokayer under pos. 22.05 C III b) 2 i den fælles toldtarif fra anvendelsen af de repræsentative kurser, der gælder ved omregningen til national valuta (i dette tilfælde DM) af den i regningsenheder udtrykte toldsats, og for så vidt forordningen opretholder reglen under punkt C 3 i de almindelige bestemmelser i bilaget til forordning (EØF) nr. 950/68 af 28. 6. 1968, I. del, afsnit I (EFT 1968 I, s. 265)?«

6 Ifølge traktatens artikel 40, stk. 3, 2. afsnit, skal den fælles ordning af markederne for landbrugsvarer »begrænses til at forfølge de i artikel 39 anførte mål og bør udelukke enhver form for forskelsbehandling af Fællesskabets producenter eller forbrugere«. Ifølge samme artikels stk. 3, 3. afsnit, skal »en eventuel fælles prispolitik baseres på fælles kriterier og ensartede beregningsmetoder«. Spørgsmålet kan således opdeles i to led, nemlig dels om anvendelsesområdet for artikel 40, stk. 3, 2. afsnit, dels om anvendelsesområdet for artikel 40, stk. 3, 3. afsnit.

7 Hvad angår spørgsmålets første led må det undersøges, om tokayer er i en lignende situation som de vine, for hvilke den i ECU fastsatte told omregnes til national valuta på grundlag af de repræsentative kurser, idet det er Domstolens faste praksis, at der kun kan antages at foreligge forskelsbehandling, når der er anvendt forskellige regler på lignende situationer eller samme

regel på forskellige situationer. Spørgsmålet i den foreliggende sag er, om anvendelsen af en forskellig kurs for omregningen af tolden er begrundet i forskelligartede situationer.

8 Herom bemærkes, at der i henhold til artikel 9, stk. 3, i Rådets forordning nr. 816/70 (EFT 1970 I, s. 212) skal opkræves en udligningsafgift ved import af vine fra tredjelande, når de pågældendes vines tilbudspris franko grænse incl. told, er mindre end den referencepris, som er fastsat for vine med oprindelse inden for Fællesskabet. I medfør af artikel 4, stk. 4, i Kommissionens forordning nr. 1019/70 af 29. maj 1970 om gennemførelsesbestemmelserne til bestemmelse af tilbudsprisen franko grænse og fastsættelsen af udligningsafgiften inden for vinsektoren (EFT 1970 I, s. 263) opkræves der imidlertid ingen udligningsafgift for hedvinene portvin, madeira, sherry, tokayer, samos og Muscat de Setúbal, forudsat vinene er forsynet med et oprindelsescertifikat. Som det fremgår af forordningens sjette betragtning gik man ud fra, at det på grund af disse vines normalt meget høje pris var ubegrundet at opkræve udligningsafgift.

9 Ved forordning nr. 2506/75 af 29. september 1975 (EFT L 256, s. 2) definerede Rådet referenceprisen franko grænse som Fællesskabets referencepris med fradrag af den faktiske opkrævede told. For de vine, for hvilke der opkræves udligningsafgift, gav denne definition imidlertid anledning til problemer ved beregningen af afgiften, fordi Fællesskabets referencepris i medfør af Rådets forordning nr. 475/75 af 28. februar 1975 (EFT L 52, s. 28) skulle omregnes til national valuta på grundlag af de repræsentative vekselkurser, mens tolden blev omregnet på grundlag af guldpariteten. Der var hermed en åbenbar risiko for, at beregningen på grundlag af sådanne forskellige kriterier kunne fremkalde fordrejninger. Det var for at undgå dette, at det ved forordning nr. 1167/76 blev bestemt, at også tolden skulle omregnes på grundlag af de repræsentative kurser.

10 For vine, som ikke var undergivet udligningsafgiften, opstod der imidlertid ikke nogen problemer af denne art, hvorfor en ligestilling af de to situationer er ubegrundet.

11 Af de anførte betragtninger følger, at anvendelsen af forskellige regler på de to nævnte situationer ikke indebærer en tilsidesættelse af forbudet mod forskelsbehandling.

12 Følgelig må spørgsmålets første led besvares således, at gennemgangen af sagens akter intet har frembragt, der giver grundlag for at antage, at forordning nr. 1167/76 er i strid med traktatens artikel 40, stk. 3, 2. afsnit.

13 Hvad angår spørgsmålets andet led bør det fremhæves, at artikel 40, stk. 3, 1. afsnit, udtrykkeligt taler om foranstaltninger inden for rammerne af den fælles ordning af markederne for landbrugsvarer, »der er nødvendige for at nå de i artikel 39 fastsatte mål«. Blandt disse foranstaltninger nævner bestemmelsen i første række prisreguleringer. Den »eventuel[le] fælles prispolitik«, som er nævnt i artikel 40, stk. 3, 3. afsnit, tager derfor kun sigte på de fælles markedsordninger. Da told ikke er et område, der henhører under de fælles markedsordninger, er dens fastsættelse ikke bundet af de kriterier og beregningsmetoder, som anvendes ved fastsættelsen af landbrugspriserne.

14 På grundlag af det anførte må det konstateres, at forordning nr. 1167/76 heller ikke er i strid med EØF-traktatens artikel 40, stk. 3, 3. afsnit.

15 Gennemgangen af sagens akter har således intet har frembragt, der kan drage gyldigheden af forordning nr. 1167/76 i tvivl.

Det andet spørgsmål

16 Da det andet spørgsmål alene er stillet for det tilfælde, at det første spørgsmål besvares bekræftende, er det ufornødent at tage stilling hertil.

Sagens omkostninger

De udgifter, der er afholdt af Rådet og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til parterne i hovedsagen udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (første afdeling)

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt af Finanzgericht Rheinland-Pfalz ved kendelse af 24. november 1983, for ret:

Gennemgangen af sagens akter har intet frembragt, der kan drage gyldigheden af forordning nr. 1167/76 i tvivl.

Bosco Koopmans Joliet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. november 1984.

Justitssekretæren
efter bemyndigelse

H. A. Rühl

Ekspeditionssekretær

G. Bosco

Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT P. VERLOREN VAN THEMAAT FREMSAT DEN 27. SEPTEMBER 1984 [1]

Høje Domstol.

I den foreliggende sag har Finanzgericht Rheinland-Pfalz, 3. afdeling, forelagt Domstolen to præjudicielle spørgsmål, der endnu engang drejer sig om den komplicerede importordning, der gælder efter markedsordningen for vin, og de hermed forbundne problemer om, hvilken vekselkurs der skal anvendes. Af hensyn til en korrekt forståelse af sagens faktiske omstændigheder skal jeg i første afsnit i mit forslag til afgørelse behandle de relevante EF-bestemmelser.

1 — Oversat fra nederlandsk.